

Norsk Folkehjelp
Fagbevegelsens solidaritetsorganisasjon

HK i Norge

Myanmar

Handel og Kontor i Norge

Statusrapport 2022

SOLIDARITET I PRAKSIS

Vi ønsker å rette en stor takk til Handel og Kontor i Norge for det gode solidaritets-samarbeidet. Å ha en samarbeidspartner som bygger på de samme verdiene som oss, er viktig for å kunne nå de målene vi setter oss.

Forbundets langsiktige støtte bidrar til Norsk Folkehjelps Norad-støttede utviklingsarbeid i Myanmar. 2022 har vært nok et vanskelig år for demokratiforkjempere, aktivister, fagforeninger og sivilsamfunnsorganisasjoner. Dessverre har mange aktivister og opposisjonelle i løpet av året blitt fengslet, torturert og drept av militærjuntaen som følge av de brutale metodene som brukes for å knuse den folkelige motstanden. Men demokratibevægelsen fortsetter sin kamp mot kuppemakerne og lar

seg ikke knuse. Støtten fra Handel og Kontor har bidratt til å holde liv i denne bevegelsen gjennom samarbeidet med Norsk Folkehjelp.

Det er godt å ha en langsiktig støtte-spiller med på laget, både når vi roper høyt i kampen mot urettferdighet, og når vi stille støtter dem som ofrer alt for sitt folks frihet. I en verden der det blir både vanskeligere og farligere å organisere seg, betyr det ekstra mye å ha et godt samarbeid med fagbevegelsen, som det fremste eksemplet på makta som ligger i sterke organisasjoner.

Handel og Kontors viktige støtte bidrar til en mer rettferdig og solidarisk verden. Sammen står vi mye sterkere i dette arbeidet. Vi har også fått bidrag fra flere av forbundets regioner og klubber.

Tusen takk for støtten. Vi ser fram til å fortsette det gode samarbeidet.

Henriette Killi Westhrin
generalsekretær, Norsk Folkehjelp

Norsk Folkehjelp er fagbevegelsens humanitære solidaritetsorganisasjon. Vi jobber med internasjonalt utviklingsarbeid, sanitet og redningstjeneste, humanitær mine- og eksplosivrydding og flyktning- og integreringsarbeid. Norsk Folkehjelp har rundt 15 000 medlemmer i Norge, og 2300 ansatte i 31 land.

NORSK FOLKEHJELP I MYANMAR

I 2022 er det 18 år siden Norsk Folkehjelp startet opp i Myanmar. Landet har endret seg mye, men det er fortsatt en lang vei å gå mot et demokratisk samfunn. Militærkuppet i februar 2021 ble et nytt stort hinder.

Fram til 1948 var Burma en britisk koloni. Fjorten år senere tok militæret over ledelsen i landet, som nå ble kjent som ett av verdens mest brutale militærregimer og

fordømt av det internasjonale samfunnet for grove brudd på menneskerettighetene.

I 2011 startet en reformprosess. Fire år senere vant Aung San Suu Kyi og hennes parti Nasjonalligaen for demokrati (NLD) det første frie valget på over 50 år.

Politikk er på ny blitt farlig å snakke om. Antallet politiske fanger økte både før og nå etter kuppet. Frie medier eksisterer neste ikke, derfor er Facebook en stor maktfaktor.

Fagbevegelsen står veldig svakt. Før militærkuppet februar i fjor var det bare arbeidstakere i bedrifter med mer enn 30 ansatte som hadde lov til å organisere seg. Forholdene for fagbevegelsen har blitt kraftig forverret gjennom 2022.

I oppstarten i 2004 var Norsk Folkehjelp hovedsakelig engasjert i landbruksprosjekter, som en måte å få innpass på i et land hvor myndighetene anså enhver form for politisk arbeid som svært truende.

Etter hvert som det politiske klimaet

begynte å endre seg rundt 2009, søkte Norsk Folkehjelp i økende grad å støtte prosjekter med en mer direkte og tydelig politisk dimensjon.

I dag støtter vi i hovedsak prosjekter knyttet til demokratisering, likestilling, menneskerettigheter og naturressursforvaltning. Vi samarbeider med noen av de mest politiske og progressive organisasjonene i landet som i lang tid har bidratt til å mobilisere for reformer.

Disse er også nå i 2022 fremst i frontlinja under protestene mot det nye militærdiktaturet.

Rik på mangfold

Norsk Arbeidsmandsforbund er tilknyttet nettverket *Rik på mangfold* – en fagbevegelse for alle. Nettverket drives av Norsk Folkehjelp og er til for LO-forbundene. Forbundet har ved å bli med i nettverket forpliktet seg til å jobbe systematisk for et arbeidsmiljø fritt for diskriminering, med tillitsvalgte som gode rollemodeller. Norsk Arbeidsmandsforbund skal også jobbe aktivt med å være et trygt og inkluderende forbund for alle, et forbund som verdsetter og bruker all kompetansen som fins i et mangfoldig arbeidsliv.

Utgitt av: Norsk Folkehjelp

Trykk: LO Media

Layout og tilrettelegging: Kirsti Knudsen og Anne Vines

Tekst og foto: Norsk Folkehjelp

ET KREVENDE ÅR UNDER MILITÆRSTYRET

2022 har vært nok et vanskelig år for demokratiforkjempere, aktivister, fagbevegelsen og sivilsamfunnsorganisasjoner i Myanmar, men Norsk Folkehjelps nære samarbeid med lokale myanmarske partnerorganisasjoner har gitt resultater. Støtten fra Handel og Kontor har bidratt til å holde liv i denne viktige motstandskampen.

Gjennom året har myanmarske partnerorganisasjoner organisert en rekke kurs og opplæringer for medlemmer, aktivister og ansatte i demokratisk og inkluderende styresett. Andre aktiviteter har vært overvåking og rapportering av menneskerettsbrudd. Flere partnerorganisasjoner har også fått støtte til aktiviteter fra Thailand.

Etter at Tatmadaw, Myanmars militære styrker, gjennomførte et kupp og avsatte den demokratisk valgte regjeringen i februar 2021, ble handlingsrommet for opposisjonelle, aktivister og interesseorganisasjoner sterkt begrenset. Disse forholdene har dessverre forverret seg i løpet av 2022.

En stor endring til det verre har vært innføringen av en ny lov om registrering for nasjonale og internasjonale organisasjoner og foreninger som jobber i landet. Denne legger sterke føringer for organisasjonslivet i Myanmar. Hjemler i loven pålegger blant annet organisasjoner å rapportere til kuppmakerne om aktiviteter, planer og andre sensitive detaljer om aktivitetene.

Loven krever også at alle organisasjoner går igjennom en prosess med å registrere seg hos kuppmakerne. Dersom organisasjonene ikke gjør dette, blir de klassifisert som ulovlige, og medlemmer og ansatte risikerer fengselsstraff. Loven er militærjuntaens forsøk på å kneble det frie organisasjonslivet, grasrotmobiliseringen, demokrati-bevegelsen og opposisjonen i Myanmar.

HAR MÅTTET GÅ I DEKNING

Norsk Folkehjelp har vært, og er fremdeles bekymret for sikkerhetssituasjonen for våre nasjonalt ansatte og våre lokale partnerorganisasjoner. Militærjuntaen har fortsatt sine brutale nedslag for å knekke opposisjonen og demokrati-bevegelsen. Bevegelsen mot kuppet som startet hovedsakelig som en ikkevoldsbevegelse har gått i en stadig mer militant retning. I deler av landet er det borgerkrigsliknende tilstander.

I 2022 hadde Norsk Folkehjelp i under-

Under delegasjonsreisen til Myanmar i 2020 møtte Handel og Kontor flere grasrotaktivister.

kant av 30 myanmarske partnerorganisasjoner. Arbeidet har pågått som i 2021, selv om sikkerhetssituasjonen og de operasjonelle forutsetningene for arbeidet har blitt stadig mer utfordrende. Mange myanmarske organisasjoner jobber av sikkerhetsmessige årsaker fra skjulte plasser, og andre har måttet flykte eller omlokalisere seg til Thailand og jobber nå derfra.

Flere av partnerorganisasjonene til Norsk Folkehjelp og Handel og Kontor har fått støtte til å etablere seg i Thailand i løpet av dette året. Mange har base i de thailandske byene Chiang Mai og Mae Sot på grensen mellom Myanmar og Thailand. Ledere og medlemmer jobber nå fra Thailand og inn i Myanmar. Et stort antall flyktninger fra Myanmar har også ankommet disse byene i løpet av året.

VOLD MOT AKTIVISTER

Den pågående folkelige motstanden etter kuppet har ikke blitt godt mottatt av kupp-

leder og general Min Aung Hlaing og Myanmars armé Tatmadaw. En storstilt operasjon pågår for å slå ned på demokratiforkjempere og grupper i samfunnet de opplever som en trussel.

Tatmadaw samarbeider med lokale militsgrupper som tyr til spesielt brutale midler mot aktivister og NLD-politikere for å knuse den demokratiske motstanden. Samlebetegnelsen for disse gruppene er *Phyu Saw Htee*. De mottar blant annet våpentrening og militært utstyr av Tatmadaw.

En av disse militsene kaller seg *Thway Thout Ah Pwe*, som kan oversettes til noe sånt som *Blodkamerater*. De har gjennom kampanjen *Operasjon Rød* fungert som en dødsskvadron, og har publisert skremelsbilder og videoer som viser de døde og torturerte kroppene til demokratiforkjempere i Myanmar. Ifølge menneskerettsorganisasjonene Human Rights Watch er nå mer enn 15 500 personer blitt arrestert og over 2300 drept av juntaen.

HUMANITÆR BISTAND

Tross de politiske og humanitære utfordringene i Myanmar har Norsk Folkehjelps partnere på imponerende vis fortsatt å kjempe for demokrati, rettferdighet, menneskerettigheter, og mot den illegitime militærjuntaen.

Mange partnerorganisasjoner har i 2022 dessuten trappet opp sin humanitære assistanse til særlig sårbare grupper, siden de humanitære behovene i ulike deler av landet har økt i løpet av året. Norsk Folkehjelps partnere tar en ledende rolle i dette arbeidet.

Gjennom bistand til internt fordrevne flyktninger, særlig i delstatene Kayin, Kayah, Thanintharyi og Bago som er svært konfliktfylte og vanskelige å nå, har organisasjonene fått utrettet mye. På grunn av de voldelige sammenstøtene og væpna kampene som pågår i store deler av landet, har internasjonale aktører som FN ikke hatt tilgang til områder der de humanitære behovene er størst. Stort sett har det kun vært

lokale, myanmarske organisasjoner som klart å levere humanitær hjelp til befolkningen i disse områdene.

I 2022 har 18 av Norsk Folkehjelps 30 myanmarske partnerorganisasjoner vært blant de lokale organisasjonene som har levert slik humanitær krisestøtte. De har blant annet drevet såkalte «safe houses» for aktivister som må leve i skjul etter vedvarende forfølgelse av Myanmar militære og politi, samt formidlet kontanter og hygieneartikler o.l. til særlig utsatte grupper i ulike myanmarske delstater. Flere tusen personer har fått sine grunnleggende behov dekket takket være samarbeidet med Norsk Folkehjelp som Handel og Kontor støtter.

Norsk Folkehjelps partnerorganisasjoner bidrar med humanitær hjelp ute på landsbygda i Myanmar.

MYANMAR

Offisielt navn:

Republikken Myanmarunionen

Styreform: **Militærstyre**

Hovedstad: **Nay Pyi Taw**

Flateinnhold: **676 578 km² (litt større enn Frankrike)**

Folketall: **57,5 millioner**

Religion: **Buddhister (87,9 %), kristne (6,2 %), muslimer (4,3 %)**

Gjennomsnittsalder: **29,2 år**

(Norge: 39,5 år)

Forventet levealder: **69,9 år (Norge 82,5 år)**

Innbyggere under 24 år: **43 %**

(Norge: 30 %)

BNP pr. innbygger: **1710 USD**

(Norge: 72 000 USD)

Kilde: CIA World Factbook

GI DITT BIDRAG

Alle HKs klubber, avdelinger og regioner oppfordres til å bidra økonomisk til arbeidet i Myanmar. Det kan enten gjøres ved å opprette en egen innsamling på Facebook eller Spleis, til vippsnummer 10145 eller direkte gjennom bank til kontonummer 9001 08 76000. Husk å merke støtten med «Myanmar».

FÅ INFORMASJON

For mer informasjon og spørsmål, kontakt: Inger Helene Vaaten i HK, tlf.: 900 34 214, e-post: inger.helene.vaaten@hkinorge.no eller Are Stranden i Norsk Folkehjelp, tlf.: 911 33 226, e-post: arest@npaid.org

FØLG OSS

facebook.com/folkehjelp
twitter.com/norskfolkehjelp
Norsk Folkehjelp PB 8844 Youngstorget
0028 OSLO
Tlf.: 22 03 77 00
www.folkehjelp.no